

УДК 371.1:372:004

Д. Ю. Гуральчук

магістрант ННІ педагогіки (Магістратура
8.18010020 "Управління навчальним закладом"
Житомирського державного університету імені
Івана Франка, м. Житомир)

(вихователь ДНЗ №4 "Ромашка" в Житомирській обл.,
м. Радомишль)

e-mail: dariahuralchu@ukr.net

"Хто володіє інформацією – той володіє світом". Натан Ротшильд

Формування управлінських умінь у керівників дошкільних навчальних закладів на засадах хмарних технологій

У статті розкривається ефективність "хмарних" технологій як інноваційного ресурсу в управлінні дошкільним навчальним закладом на сучасному етапі розвитку освіти, а також формування у керівників дошкільних навчальних закладів управлінських умінь. Доведено, що володіння новітніми інформаційними технологіями керівником навчального закладу є однією з вимог сучасної освіти. Охарактеризовані основні властивості сучасних інформаційних технологій і їх позитивний вплив на процес управління дошкільним навчальним закладом.

Актуальність теми дослідження. Ефективна діяльність сучасного дошкільного навчального закладу значною мірою залежить від управлінських якостей керівника, його професійної компетентності. Сучасний управлінець має бути мобільним, конкурентноздатним, презентувати себе на ринку праці; вміти використовувати знання як інструмент для розв'язання управлінських проблем; уміти здобувати, аналізувати та використовувати інформацію; генерувати нові ідеї.

Результати педагогічних досліджень вітчизняних вчених засвідчують, що управління дошкільним навчальним закладом у сучасних умовах є поліфункціональною професійною діяльністю, зміст якої виходить за межі педагогічних знань і вимагає оволодіння освітнім менеджментом.

Демократизація освітньої діяльності вимагає адекватних змін у роботі з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти, пошуку і введення інноваційних підходів, технологій щодо формування нового покоління керівників навчальних закладів.

Тому, формування та розвиток управлінської компетентності керівника дошкільного навчального закладу – одна з актуальних проблем розвитку сучасної теорії та практики управління освітою.

Мета статті: дослідити особливості формування управлінських умінь у керівників дошкільних навчальних закладах на засадах "хмарних" технологій.

Вкрай необхідним стає оновлення підходів до організації дієвої системи підвищення управлінської компетентності керівників навчальних закладів. Це вимагає диференційованого відбору професійно-значущого змісту та організаційно-педагогічних форм, індивідуального консультування, розвитку творчого потенціалу для більш повної професійної самореалізації, професійного та особистісного зростання керівника.

Важливе значення у поліпшенні якості освіти, удосконаленні рівня управлінської компетентності відіграють сьогодні інформаційні технології, які дозволяють необмежено розширити доступ до інформації, урізноманітнюють засоби навчання тощо. Оволодіння технологіями пошуку й опрацювання необхідної інформації в мережі Інтернет забезпечить доступ керівника ДНЗ до інформаційних ресурсів людства з питань управлінської діяльності.

Освітні інновації були предметом вивчення багатьох науковців ще з 50-х років ХХ століття. Світовий досвід упровадження технологій хмарних обчислень в освіту детально проаналізували у своїх роботах Н. Склейтер і К. Хеввіт. Використання хмарних технологій для організації навчання розкрито у роботах С. Г. Литвинової, Н. В. Морзе, О. Г. Кузьминської, систему організації самостійної роботи за допомогою хмарних сервісів відображено у роботах Г. А. Алексанян, організація "віртуальної" педагогічної організації засобами Google досліджується Л. В. Рождественською [1: 353-359].

Затребуваність використання ІКТ змушує навчальні заклади постійно збільшувати фінансові витрати на придбання та обслуговування апаратного й програмного забезпечення. Зарадити проблемі частково можуть "хмарні" сервіси, які за певних умов дозволяють економити кошти, спрямовуючи їх лише на оплату хмарних послуг, а в разі використання безкоштовних сервісів – переважно на навчальний, управлінський чи інші процеси

Хмарні технології (cloud technologies) – це сервіс, основне завдання якого полягає у віддаленому використанні засобів обробки та зберігання даних. За класифікацією ЮНЕСКО розрізняють три основні види хмарних технологій: інфраструктура як послуга, платформа як послуга та програмне забезпечення як послуга [2: 29-

Вже зараз "хмарні" провайдери пропонують навчальним закладам досить надійні власні сервіси безкоштовно або за невелику плату. Найактивнішими у світовому масштабі постачальниками хмарних послуг для освіти є корпорації Google та Microsoft. Вони надають навчальним закладам низку безкоштовних засобів комунікації, зокрема, електронну пошту, менеджер завдань, сховище даних, засоби роботи з текстом, таблицями, презентаціями, тощо. В Україні упровадження хмарних технологій в дошкільну освіту знаходиться на початковому етапі розвитку.

Портал "Електронна система запису до ДНЗ", що створений з метою отримання зручного інформаційного ресурсу. Крім реєстрації та відстеження наповнення груп, керівники отримали технологію управління "електронним дитячим садочком". За допомогою сервісів *Microsoft Office 365* можна здійснювати поточне і перспективне планування в режимі "Календар", вести електронний документообіг; зберігати у "хмарі" шаблони документів, наказів, розпоряджень, актів, які доступні будь-де і будь-коли; з'явилася можливість формувати сховища електронних методичних і навчальних матеріалів. За допомогою програми *Microsoft Lync* (онлайн-комунікація) керівники дошкільних навчальних закладів можуть взаємодіяти та співпрацювати на своєму робочому місці: проводити наради, он-лайн конференції, отримувати методичну допомогу або консультацію спеціалістів інших інстанцій тощо.

Підключення дошкільних навчальних закладів до мережі Інтернет створює умови для пошуку, обробки даних, необхідних для діяльності дошкільних установ та забезпечення навчально-виховного процесу. Корпоративна пошта створює умови для швидкої взаємодії між ДНЗ, районним управлінням освіти, головним управлінням освіти, батьками та ін. [3: 26; 48-52]. Таким чином, сьогодні інформаційно-комунікаційні технології стають невід'ємним складником діяльності дошкільних навчальних закладів, сприяють оптимізації й значному підвищенню ефективності внутрішніх процесів. Упровадження ІКТ, в т.ч. "хмарних" технологій в дошкільну освіту України ще знаходиться в стадії становлення. Наразі до актуальних проблема інформатизації ДНЗ належить забезпечення якості й доступності засобів ІКТ, формування інформаційної культури, компетентності й готовності суб'єктів діяльності ДНЗ до використання інноваційних технологій в професійній діяльності, що потребує подальшого наукового пошуку

Але, яким би компетентним, досвідченим не був керівник, він не може дозволити собі зупинятися, оскільки це буде наслідком не лише

його неадекватності в ситуації, а й зниження конкурентоспроможності закладу в час фундаментальних змін у ставленні до роботи, освіти, технології, стилю життя, потреб і соціальних очікувань.

Наступним кроком нашого дослідження є представлення рекомендацій, щодо використання хмарних технологій в дошкільному навчальному закладі, ці рекомендації можуть також виявитися корисними дошкільним закладам, які прийняли рішення продовжити процес інтеграції і працювати в цьому напрямку більш послідовно і енергійно, ніж раніше, використовуючи нові ідеї, залучаючи нових партнерів або ставлячи нові цілі і застосовуючи нові пристрої ІКТ. Які дошкільні навчальні заклади можуть почати процес інтеграції?

Будь-які. Це можуть зробити всі ДНЗ, які розуміють зміст і важливість дошкільної освіти, дбають про підвищення якості освіти та про всебічний розвиток особистості дитини. Було б неправильно думати, що процес вимагає великих витрат. Швидше він вимагає сильної волі і критичного підходу до педагогічного досвіду, вимагає сприйняття сучасних знань про роль освіти, сміливості і прагнення до інновацій, поваги до дітей і їх батьків. Нарешті, процес вимагає допитливості і прагнення вивчати можливості інформаційних і комунікаційних технологій як засобів підтримки переходу до більш якісної освіти. Наші пропозиції складаються з простих порад:

- рекомендацій, щодо використання хмарних технологій, це всього лише схема, яка: - не обов'язково повинна дотримуватися лінійно;
- не передбачає строгої і незмінної послідовності кроків, хоча в ній є деяка внутрішня логіка;
- допускає, що деякі кроки можна здійснювати паралельно, одночасно;
- припускає, що весь процес інтерактивний, а його окремі епізоди мають різну тривалість.

Розвивайте наявні можливості. Визначте своє становище. Сформулюйте цілі і завдання. Сприяйте професійному розвитку персоналу. Інтегруйте, спостерігайте, міркуйте. Будуйте партнерські відносини. Плануйте подальший розвиток. Розвивайте наявні можливості.

– 1) Розвивайте власні навички володіння ІКТ. Це знадобиться вам в процесі їх інтеграції з кількох причин. Наприклад, вам доведеться скласти план підвищення кваліфікації співробітників вашого ДНЗ і контролювати його виконання. Крім того, врахуйте, що розвиток навичок володіння ІКТ – процес, що триває все життя.

"Хмарні технології" надають ряд переваг:

- економія засобів на придбання програмного забезпечення (використання технології Office Web Apps (Office онлайн));
- зниження потреби в спеціалізованих приміщеннях;
- виконання багатьох видів роботи, контролю і оцінки online;
- економія дискового простору;
- антивірусна, безрекламна, антихакерська безпека та відкритість освітнього середовища для керівників та педагогів [4: 138-140; 144-150].

Наведемо приклад найпоширеніших сервісів. [5: 32;139]

Яндекс Диск безплатно представляє 10 ГБ, які можна безкоштовно збільшувати до 20 ГБ (також, тимчасово, можна скористатися ще більшим об'ємом диску).

Googl Диск 15 ГБ (разом з поштою) місця на своєму диску.

Microsoft SkyDrive – 7 ГБ

Dropbox – 2 ГБ (безкоштовно можна більшувати до 16 ГБ).

Mega – представляє безкоштовно 50 ГБ дискового простору.

EDisk – це доступне з будь-якої точки Землі персональне сховище файлів. В цьому сховищі можна зберігати до 4 ГБайт інформації (близько 40 000 документів).

Вивчайте якісні джерела – наукову літературу про застосування ІКТ в дошкільній освіті і джерела, в яких викладаються практичні думки про те, як слід діяти.

Шукайте приклади правильних і ефективних методів. Шукайте нові контакти. Можливо, у вашому місті існують інші дошкільні заклади, в яких починають той же процес і розмірковують над ним. Всі ці складні перетворення додадуть вам і вашим колегам багато додаткової роботи, виникнуть численні питання і проблеми, вашу роботу критикуватимуть, але в той же час перед вами відкриються нові способи самоосвіти, нові знання про технології, які ви будете отримувати за допомогою хмарних технологій.

Але, яким би компетентним, досвідченим не був керівник, він не може дозволити собі зупинятися, оскільки це буде наслідком не лише його неадекватності в ситуації, а й зниження конкурентоспроможності закладу в час фундаментальних змін у ставленні до роботи, освіти, технології, стилю життя, потреб і соціальних очікувань.

Отже, розвиток управлінської компетентності – першочергове завдання на шляху до здійснення ефективної діяльності керівника дошкільного навчального закладу. На сучасному етапі відбувається оновлення управлінського компоненту, здійснюється перехід до електронного урядування. Підключення до мережі Інтернет дало можливість керівникам дошкільних навчальних закладів

використовувати в управлінській діяльності хмарні технології. Вони стали доступнішими для освітян, що обумовлено низкою факторів: пропускна спроможність мережного обладнання постійно підвищується, розвивається апаратна віртуалізація, що сприяє підвищенню продуктивності хмарних технологій; спостерігається зниження енергоспоживання апаратного забезпечення. Хмарні технології (cloud technologies) – це новий сервіс, основне завдання якого полягає у віддаленому використанні засобів обробки та зберігання даних.

Список використаних джерел та літератури:

1. Шаповал Р. В. Сутність управлінської компетентності керівника дошкільного навчального закладу / Р. В. Шаповал // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки : зб. наук. пр. – Київ ; Запоріжжя : Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України, ЗОППО, 2008. – Вип.52. – С.353-359.
2. Гриценко В. Г. Хмарні технології в освіті : матеріали Всеукраїнського науково-методичного Інтернет-семінару (21 груд. 2012 р.) / Гриценко В. Г. – Кривий Ріг : Видавничий відділ КМІ, 2012. – С. 29-30. – Режим доступу : <http://core.kmi.open.ac.uk/download/pdf/11084480.pdf#page=29>
3. Закон України "Про дошкільну освіту" :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>. – С. 26; 48-52.
4. Литвинова С. Г. Хмарні технології в управлінні дошкільними навчальними закладами : [Електронний ресурс] / Литвинова С. Г. – Режим доступу: http://www.ruobolon.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=979:2013-06-12-18-44-53&catid=69:obolon-365&Itemid=91. – Заголовок з екрану. – С. 138-140; 144-150.
5. Шишкіна М. П. Перспективні технології розвитку систем електронного навчання / М. П. Шишкіна // Інформаційні технології в освіті. – 2011. – №10. – С. 32-139.

Д. Ю. Гуральчук

Формування управлінських умінь у керівників дошкільних навчальних закладів на засадах хмарних технологій

В статье анализируется состояние облачных технологий как инновационного ресурса в управлении учебным заведением на современном этапе развития образования, а также формирования у руководителей дошкольных образовательных учреждений руководительских навыков. Обосновано, что владение новейшими

информационными технологиями руководителем учебного заведения является одни из важнейших требований современного образования. Охарактеризованы основные свойства современных информационных технологий и их положительное влияние на процесс управления учебным заведением.

D. Huralchuk

The formation of managerial skills of the heads of the preschool educational establishments on the principles of "cloud" technologies.

The article examines the state of "cloud" technologies as an innovative resource in the management of the preschool educational establishments on the modern stage of educational development, as well as acquirement by the heads of the preschool educational institutions administrative skills. It is proved that the acquirement of new informative technologies by the head of the educational institution is one of the basic requirements of modern education. The main features of modern informative technologies and their positive impact on the process of managing of the preschool educational institution are characterized in this article.